

"Získání titulu profesor je začátek akademické kariéry", říká zástupce vedoucí katedry Financí docent Tomáš Tichý

Vsb.cz, 27.4.2018

Dlouhé roky studia, publikační činnost, projekty a stovky studentů. Tak vypadá repertoár všech univerzitních pedagogů. A za svou poctivou práci jsou oceněni významnými tituly. Docent Ing. Tomáš Tichý, Ph.D. z katedry Financí na Ekonomické fakultě VŠB-TUO se zasloužil svou činností o titul profesor, který mu bude udělen v květnu 2018. Jakými tématy se zabývá? Co pro něj titul znamená? Více najdete v našem rozhovoru s ním.

Prozradíte nám, proč jste si vybral ke studiu na VŠB-TUO obor Finance na Ekonomické fakultě?

Finance jsou zajímavé tím, že se jedná o kombinaci praktických dovedností s trochou ekonomické teorie a matematickými modely. Zcela jistě má velmi dobré uplatnění v praxi. Myslím si, že studenti financí mají nejlepší uplatnění na celé Ekonomické fakultě. Finance jsou potřebné v každé instituci, v každé společnosti. A tím, že je studium poměrně náročné, tak na to zaměstnavatelé docela slyší. A absolventi mají dost často i lepší finanční ohodnocení.

Na Ekonomické fakultě jste získal všechny své tituly, konče současným jmenováním profesorem. Proč jste se rozhodl vést tak dlouho dráhu právě na fakultě?

Začalo mě to bavit a zatím nepřestalo. (smích) Každý jedinec je silně ovlivněn tím, v jakém prostředí se vyskytuje – studenti nás nutí neustále držet krok s dobou. Díky nim ani tolik nestárneme. Alespoň mi to tak připadá. (smích) Myslím si, že získání titulu profesor je začátek akademické kariéry. Člověk studuje, získá bakaláře, pak inženýra, vydá se na doktorské studium, pak se stane členem katedry a může se soustředit na výzkum a výuku, na univerzitách působí jako post dok. Pak se habilituje a získá pozici plného profesora. Teprve tím se stává plnohodnotným akademickým pracovníkem. V zahraničí je poměrně běžné, že se lidé stávají plnými profesory a získávají definitivu (tenure) před čtyřicítkou.

Co s sebou titul profesora obnáší? Přibudou vám povinnosti?

Žádnou zásadní změnu nevidím. Jedná se spíše o postupný přechod. Člověk, když získává zkušenosti, kontakty, projekty a publikace, tak získává i úkoly navíc.

Jakým postupem musí projít každý docent, pokud si přeje inauguraci a titul profesor?

Profesorské řízení funguje tak, že se dají dohromady určité formální dokumenty a pak musí daný člověk přednést přednášku před Vědeckou radou fakulty a následně před Vědeckou radou univerzity. Přednáška samotná je poměrně krátká, patnáct až dvacet minut, a musí se do ní vejít jak formální část, tak trochu odborné činnosti. Je to spíše obecné povídání, člověk se nemůže příliš zaměřit na detaily.

Mé téma bylo zaměřené na teorii portfolia. Vycházelo z oblasti, kterou se zabývám spolu s kolegy z Itálie. Jedná se o zohlednění některých alternativních měr závislosti mezi

náhodnými veličinami. Jak mohou přispět k vhodnější volbě aktiv do portfolia. Pokud ceny akcií na sobě budou dokonale závislé, budou se všechny vyvíjet stejným směrem – pak to nebude dobré portfolio. V dobrém portfoliu by mělo být diverzifikováno jedinečné riziko. Nicméně standardní míry závislosti jsou příliš zjednodušující a nedokáží dobře vystihnout komplexní vztahy mezi cenami akcií. Proto jsme studovali některé alternativní míry.

Kde se může teorie portfolia uplatnit?

Je zajímavá spíše pro finanční instituce. Zejména pro pojišťovny, životní pojišťovny, investiční fondy, které hledají cestu, jak investovat na dlouhou dobu. Jak uložit prostředky, které získávají od klientů, jak uchovat jejich hodnotu a popřípadě jak ji několikanásobně zvýšit.

Jaká další témata, kromě teorie portfolií, řešíte v rámci své výzkumné činnosti?

S kolegy z Ostravské univerzity se zabýváme teorií fuzzy množin a jejím využití při finančním rozhodování, tedy při jakýchkoliv úlohách, které jsou relevantní pro oblast financí. S kolegou z Liberce a s kolegou z OU máme projekt na numerické oceňování opcí. S kolegou z katedry Financí, mým bývalým diplomantem, nyní již docentem, se zabýváme oblastí řízení finančních rizik.

Studentům na svých přednáškách předáváte teoretické znalosti. Zaměřujete se i na praxi?

Praxe je někdy hodně specifická a při běžné výuce nezbyvá tolik času, abychom se mohli věnovat všem detailům praktického uplatnění jednotlivých postupů a modelů. Nicméně, vždy se snažíme poukázat na to, kde lze aplikovat jednotlivé strategie a modely, které studentům prezentujeme. Samozřejmě jim předáváme také aktuální poznatky z oblasti finančních trhů a modelování.

Vedete také hned několik doktorandů. Řešíte v jejich dizertačních pracích spíše teoretickou část, nebo je posíláte do firem?

V ekonomii je důležité, aby byly dizertační práce ať už přímo postaveny na odborných článcích, které jsou publikovatelné v kvalitních zahraničních časopisech, nebo aby na ně byly alespoň provázány. Někdy je těžké uvést v článcích přímo data z finančních institucí, jelikož si každý subjekt chrání své know how. Na druhou stranu pokud se ve firmě aplikují běžné postupy, které mohou být pro studenta zajímavé, nemusí být už tolik zásadní pro časopis. Takže doktorandi v oblasti financí bádají spíše teoreticky, a až po dokončení se snaží své zkušenosti a to, co se naučili, uplatnit v praxi.

Jeden z mých doktorandů, který končil před dvěma lety a studoval Double Degree v současnosti pracuje v bance v Itálii na poměrně významné pozici v oblasti řízení rizik strategie portfolia a dá se říci, že navazuje na svou dizertační práci.

Věnujete se také publikační činnosti vědeckých článků. Kam nejčastěji přispíváte a o čem píšete?

V poslední době se nám podařilo uplatnit několik článků v časopise Annals of Operations Research, což je časopis vydávaný americko-německou společností Springer a jak vyplývá z názvu, jsou v něm publikovány články pojednávající o metodách operačního výzkumu. V našem případě se přirozeně jednalo o jejich využití ve financích. S kolegou z Ostravské univerzity dost často publikujeme v časopisech zaměřených na teorii fuzzy množin, například v časopise Fuzzy Sets and Systems. Samozřejmě že publikujeme i v českých časopisech, jako je Finance a úvěr nebo Politická ekonomie.

Jste také šéfredaktorem ekonomického periodika Ekonomická revue - Central European Review of Economic Issues. Co tato pozice obnáší?

Práce šéfredaktora spočívá v první řadě v tom, že když zájemce o publikování v tomto vědeckém časopise nahraje do našeho online systému svůj článek, tak šéfredaktor článek zhruba prohlédne a posoudí, zda splňuje potřebné náležitosti. Následně je třeba vybrat editora, který se o článek postará. Editory máme ze všech základních oblastí Ekonomické fakulty: ekonomie, finance, management a marketing, podniková ekonomika, veřejná správa a regionální ekonomika. Tento editor pak má za úkol nalézt vhodné nezávislé recenzenty. Až získáme posudky, tak si k článku sedneme, většinou přes e-mail, a rozhodneme se, co dál. Časopis je samozřejmě veřejně dostupný na stránkách univerzity.

Spolu s dalšími pedagogy se podílíte na vytváření studijních materiálů. Podle jakého klíče vybíráte informace, které ve skriptech uvádíte?

Nemyslíme si, že máme patent na rozum. Že jen my víme, co by studenti měli umět. Proto se díváme okolo a snažíme se držet krok se světem. Do materiálů zakomponujeme i to, na co při hodinách nezbyl čas. Přeci jen, semestr je relativně krátký a někdy je lepší věnovat pozornost několik málo tématům, než se jich snažit vměstnat do jedné přednášky příliš mnoho.

Významným způsobem se podílíte na projektech na Ekonomické fakultě. Jakými tématy se zabýváte?

V současné době působím jako předseda panelu 403 Grantové agentury České republiky, což je jeden ze dvou ekonomicky zaměřených panelů, a proto si nemůžu podávat vlastní projekty. Podílím se hlavně tím, že motivuji kolegy, ať už z naší katedry, tak z Iránu, které máme na fakultě, nebo z Itálie, kteří s námi spolupracují, aby si podávali své projekty. Snažím se jim podat pomocnou ruku. Do některých z těchto projektů jsem pak i zapojen.

Titul prof. je pro vás začátkem profesní kariéry. Víte, kam bude směřovat?

Moje další cesta bude směřovat domů, na kole. Je to asi 40 kilometrů. Ale má profesní cesta by mohla být spjata s Ekonomickou fakultou. Byť nevím, zda nedojde ke změně, pokud se pan rektor Václav Snášel vážně rozhodne přestěhovat fakultu do Poruby.

Zdroj: <https://www.vsb.cz/info/?reportId=36152>